

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 27.12.2005
Sayı : 1037

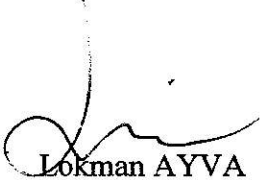
2/838
24059-57299

27-12-2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Kamudaki Bilginin Vatandaşın İstenmemesi Hakkındaki Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Eski Komisyon		İşleri		
Tarih 30.6.2006		E.No: 2/838		
İm. Y.	Gen. Sek.	Gen. Sek. Y.	Gen. Sek.	Gen. Sek.
19	18	17	16	15
BAŞKAN				

Lokman AYVA
İstanbul Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Vatandaşlarımızın çeşitli vesilerle kamu kuruluşlarında işlem yapmaları gerekmektedir. Bu işlemlerin yapılması için başka bir kamu kuruluşundan kendisi hakkında bir takım bilgileri içeren belge getirmek zorunda kalmaktadır. Bu zorunluluk işlemlerin yapılmasını geciktirmekte, personel, kaynak, zaman israfına yol açtığı gibi vatandaş açısından da hayatı çekilmez hale getirmektedir. Çünkü, özellikle büyük şehirlerde belgelerin alınması bazen bir vatandaşın bir gününü almaktadır. Köylerde ve küçük yerleşim yerlerindeyse durum daha da içler acısıdır. Köyden gelen vatandaş bu evrakı almak için zaman zaman tekrar tekrar gidip gelmektedir. Ayrıca, bazen bu belgelerin alınması için yapılan harcamalar dar gelirlielerde ev ekonomilerinde ciddi açıklara yol açmaktadır.

Öte yandan diğer kuruluştan alınan bilginin sağlıklı bir şekilde geleceğide kesin olmamaktadır. Belge alındıktan sonra gelişmiş teknoloji de kullanılarak değişikliklere maruz kalabilmektedir. Böyle bir ihtimal bile mevcut yöntemin baştan aşağı sorgulanmasını gerektirir.

Bir kamu kuruluşunun başka bir kurumda bulunan vatandaş hakkındaki bilgileri içeren belgeyi vatandaşın istemesinin kimseye müşahhas bir faydası tesbit edilememiştir. Mesela, adli sicil durumu yapmak istediği işe engel olan vatandaşın evrakı ilgili adli sicil bürosuna gidip alması halinde evrakın sağlığı konusunda emin olmak kolay değildir. Evrakın güvenilirliği konusunda hiç bir şüphe bile olmasa vatandaşın ilgili büroya gidip evrak alma işlemlerini yapmasının, sonra getirip o kuruma vermesinin hiç kimseye bir faydası yoktur. Bunun yerine mezkur belgeyi isteyen kamu kuruluşunun görevlisi veya o kuruluşa ait bilgisayar o vatandaşın adli sicil durumunu sorgulasa hiç kimsenin hiç bir kaybı olmaz.

Vatandaşımızın bu işlemleri yaparken kaybedeceği para, vakit, enerjiyi başka yerlerde harcaması yahut ailesine ayırması ülkemiz için büyük bir kazançtır. Hayatın daha kolay olması, daha çekilir hale gelmesi, vatandaşımızın rahatlamasını için tedbirlerin alınması ve gereksiz işlemlerden kurtarılması ülkemizin ve Milletimiz 'in çıkarınadır. Bu Kanun teklifi bunları temin edecektir.

Teklifte kamu kurum ve kuruluşlarının vatandaşın, başka bir kamu kurum ve kuruluşlarında bulunan onun hakkındaki bilgileri isteyemeyeceği hüküm altına alınmaktadır. Ancak, kamu kurum ve kuruluşlarının bu yeni uygulamaya uyum sağlayabilmeleri için kademeli bir geçiş öngörülmüştür. Halen elindeki bilgileri elektronik ortamda bulunduran kurum ve kuruluşlar en erken yani Kanun'un yayımından 1 yıl sonra bu uygulamaya geçecek kurum ve kuruluşlar olarak belirlenmiştir. Bilgilerin elektronik ortama aktarılabilme durumuna göre 3 yıl sonra ve 7 yıl sonra uygulamaya geçecek kuruluşlar da belirlenmiştir. Uygulamanın detaylarının belirlenmesi için de Başbakanlık tarafından bir yönetmeliğin çıkarılması hüküm altına alınmıştır.

Kanun'un yürürlüğe girmesi ve uygulamaların tam olarak başlamasından sonra vatandaşlarımız dilekçe, matbu form ya da elektronik ortamda kendilerine ait bilgileri beyan edecekler bu bilgilerle ilgili belgeleri başvurunun yapıldığı kuruluş bir bilgisayar programıyla bilgilerin sıhhatini denetleyebilecektir. Böylelikle vatandaşımız zaman, para ve enerjisini başka şekilde değerlendirebilecek, kurum ve kuruluşlarımız da işletme maliyetlerini aşağıya çekebileceklerdir.

Madde Gerekçeleri

Madde 1.- Bu madde kanunun amacını belirtmektir.

Madde 2.- Bu madde kanunun kapsamını belirtmektedir.

Madde 3.- Bu madde kanun metninde geçen kavramların tanımlarını belirtmektedir.

Madde 4.- Vatandaşlarımızın çeşitli vesilerle kamu kuruluşlarında işlem yapmaları gerekmektedir. Bu işlemlerin yapılması için başka bir kamu kuruluşundan kendisi hakkında bir takım bilgileri içeren belge getirmek zorunda kalmaktadır. Bu zorunluluk işlemlerin yapılmasını geciktirmekte, personel, kaynak, zaman israfına yol açtığı gibi vatandaş açısından da hayatı çekilmez hale getirmektedir. Çünkü, özellikle büyük şehirlerde belgelerin alınması bazen bir vatandaşın bir gününü almaktadır. Köylerde ve küçük yerleşim yerlerindeyse durum daha da içler acısıdır. Köyden gelen vatandaş bu evrakı almak için zaman zaman tekrar tekrar gidip gelmektedir. Ayrıca, bazen bu belgelerin alınması için yapılan harcamalar dar gelirlielerde ev ekonomilerinde ciddi açıklara yol açmaktadır.

Öte yandan diğer kuruluştan alınan bilginin sağlıklı bir şekilde geleceğide kesin olmamaktadır. Belge alındıktan sonra gelişmiş teknoloji de kullanılarak değişikliklere maruz kalabilmektedir. Böyle bir ihtimal bile mevcut yöntemin baştan aşağı sorgulanmasını gerektirir.

Bir kamu kuruluşunun başka bir kurumda bulunan vatandaş hakkındaki bilgileri içeren belgeyi vatandaşın istemesinin kimseye müşahhas bir faydası tesbit edilememiştir. Mesela, adli sicil durumu yapmak istediği işe engel olan vatandaşın evrakı ilgili adli sicil bürosuna gidip alması halinde evrakın sağlığı konusunda emin olmak kolay değildir. Bunun yerine mezkur belgeyi isteyen kamu kuruluşunun görevlisi veya o kuruluşa ait bilgisayar o vatandaşın adli sicil durumunu sorgulasa hiç kimsenin hiç bir kaybı olmaz.

Madde, bu konuya ilişkin hükümleri düzenlemektedir.

Geçici Madde 1.- Kamu kurum ve kuruluşlarının bu yeni uygulamaya uyum sağlayabilmeleri için kademeli bir geçiş öngörülmüştür. Halen elindeki bilgileri elektronik ortamda bulunduran kurum ve kuruluşlar en erken yani Kanun'un yayımından 1 yıl sonra bu uygulamaya geçecek kurum ve kuruluşlar olarak belirlenmiştir. Bilgilerin elektronik ortama aktarılabilme durumuna göre 3 yıl sonra ve 7 yıl sonra uygulamaya geçecek kuruluşlar da belirlenmiştir. Madde, bu düzenlemeyi hüküm altına almaktadır.

Madde 5.- Yürürlük maddesidir.

Madde 6.- Yürütme maddesidir.

KAMUDAKİ BİLGİNİN VATANDAŞTAN İSTENMEMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Amaç

MADDE 1.- Bu Kanunun amacı vatandaşlarla ilgili kamu kuruluşlarında bulunan bilgilerin vatandaşlardan istenmeyerek birbirlerinden temin edilmesini düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2.- Bu Kanun bütün kamu kurum ve kuruluşlarını kapsar.

Tanımlar

MADDE 3.- Bu Kanunda geçen,

- a)Resmi yazı:** Kamu kurum ve kuruluşlarının kendi aralarında ve gerçek ve tüzel kişilerle iletişimlerini sağlamak amacıyla yazılan yazı, resmi belge, resmi bilgi ve elektronik belgeyi,
- b)Resmi belge:** Kamu kurum ve kuruluşlarının kendi aralarında ve gerçek ve tüzel kişilerle iletişimlerini sağlamak amacıyla oluşturdukları , gönderdikleri veya sakladıkları belirli bir standart veya içeriği olan belgeleri,
- c) Resmi bilgi:** Kamu kurum ve kuruluşlarının kendi aralarında ve gerçek ve tüzel kişilerle iletişimleri sırasında metin, ses ve görüntü şeklinde oluşturdukları, gönderdikleri veya sakladıkları bilgiyi,
- d) Elektronik ortam:** Belge ve bilgilerin üzerinde olduğu her türlü bilgisayar, gezgin elektronik araçları, bilgi ve iletişim teknolojisi ürünlerini,
- e) Elektronik belge:** Elektronik ortamda oluşturulan,gönderilen ve saklanan her türlü belgeyi ifade eder.

Genel hükümler

MADDE 4.- Belediyeler,muhtarlıklar ve her türlü kamu kurum kuruluşu vatandaşlarla ilgili her türlü bilgiyi elektronik ortamda hazır tutarlar. Kamu kurum ve kuruluşları kişilerle ilgili bilgileri ilgili kişiden talep edemez ,ancak bilginin ait olduğu kurum ve kuruluştan isteyebilir.Talep edilmesi ve vatandaşın bilgileri getirmemesi halinde doğacak sonuçlardan talep eden kuruluşun yönetici ve görevlileri sorumludur.

Bu bilgi ve belgeler kullanılarak yapılan işlemlerin sonucunda itirazların olması halinde diğer kuruluştan alınan bilgi ve belgenin tarihi, hangi bilgi ve belgelerin alındığı

ispatlanabilir şekilde saklanır. Saklama süresi matbuu evrakın saklanma süresiyle aynıdır.Saklanan bilgi ve belgelerin zarar görmemesi için kurum ve kuruluşlar gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.Bilgi alışverişinin nasıl olacağı hangi konumdaki görevlilerin ne tür bilgileri ne seviyede görebilecekleri,kullanılacak şifre yöntemleri,talep edilen bilgi hususlarındaki uygulanacak usul ve esaslar kanunun yayımı tarihinden itibaren 6 ay içerisinde Başbakanlık tarafından çıkarılacak bir yönetmelik ile belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 1.-Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren

a) 1 yıl içerisinde ikametgah bilgileri,fakirlik ilmuhaberi gibi muhtarlıktan alınan belgeler, nüfus cüzdanı sureti,vukuatlı nüfus kağıdı örneği gibi Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne bağlı birimlerden alınan belgeler,adli sicil kaydı gibi Adalet Bakanlığına bağlı birimlerden alınan bilgiler,sosyal güvenlik bilgileri gibi Sosyal Sigortalar Kurum Başkanlığı,Emekli Sandığı,Bağ-Kur Genel Müdürlüklerine bağlı birimlerden alınan belgeler,üzerine kayıtlı taşıt olup olmadığına,trafik tesciline dair ve benzeri Emniyet Genel Müdürlüğünden alınan belgeler,sahibi olduğu taşıtın vergi borcu veya cezası olup olmadığı,şahsın vergi borcu olup olmadığı gibi hususlardaki konularda Maliye Bakanlığına bağlı birimlerden alınan belgeler ;

b) 3 yıl içerisinde vatandaşlarla ilgili bilgileri elinde bulunduran Odalar,Birlikler ile Maliye,Adalet,İçişleri,Sağlık,Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarına bağlı birimlerden alınan belgeler ;

c) 7 yıl içerisinde vatandaşlarla ilgili bilgileri elinde bulunduran , Milli Savunma,Milli Eğitim,Bayındırlık ve İskan Bakanlıkları ile bağlı birimler, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarından alınan belgeler ;

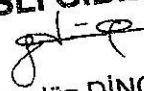
başka bir kurum tarafından talep edildiğinde, bu kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen şekilde hazır hale getirilir.

Yürürlük

MADDE 5.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GIBİDİR

Gündüz DİNCER
Kanunlar ve Kararlar